

КПСС-эй ЦК-гай 1978 ОНОЙ ИЮЛИН ПЛЕНУМЭЙ ШИНДХЭБЭРИ БЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ ЯМАР БАЙХАБ

Хүдөө ажахы мэргэжлэтэй хандруудаар бэхжүүлэх, илангаяа одоогийн бригадууд болон фермэнүүд хөтөлбөрийг хүнүүдийг хайнаар бэлдэх, хургаха тухай партин XXV сьезд дээрх онсо анхрал хандуулагдаа...

Хүдөө ажахы мэргэжлэтэй хандруудаар бэхжүүлэх, илангаяа одоогийн бригадууд болон фермэнүүд хөтөлбөрийг хүнүүдийг хайнаар бэлдэх, хургаха тухай партин XXV сьезд дээрх онсо анхрал хандуулагдаа...

Хүдөө ажахы мэргэжлэтэй хандруудаар бэхжүүлэх, илангаяа одоогийн бригадууд болон фермэнүүд хөтөлбөрийг хүнүүдийг хайнаар бэлдэх, хургаха тухай партин XXV сьезд дээрх онсо анхрал хандуулагдаа...

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ ТООНО МЭДЭЭСЭЛ АША ҮРЭТЭЙГӨӨР ҮНГЭРБЭ

КПСС-эй Хөвсгөлийн райком партина эхин, цеховой организацинуудай секретарьнар болон партгруппинуудай семинар үнгэргэбэ. «КПСС-эй ЦК-гай ноябри (1979 он) Пленумэй үндэһөөр нийтын адуунаар малай үбэлжлэгэ хайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэ районы ажлашдые элсүүлхэ талаар партина организацинууд болон партина бүтүүдэй зорилгоуд» гэж хэлэбэ...

АРГАЛАЛГЫН АША-АЛМАЛ

- 3,5 мянган түхэрэг гаргашалагдаад, 8-10 мянган түхэрэг олоо оруулагдаа. 1978 ондо аргалагдан 3120 хонидой 280-ниинь, 76 үхэрэй — нэгэниинь лэ гаралаа. Эмнэлгын элдэб препарадууд бэлдэгдэнэ.

Эгээл энээн тухай КПСС-эй ЦК-гай 1979 оной ноярда болон Пленум дээр үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Л. Н. Брежнев тусгаар тогтоон байна. Унхөөрөө үйлдэрин ямаршэ шатада хүдэлжэ байһан мэргэжлэтэй болон хөтөлбөрийг хүнүүдийг хайнаар бэлдэх, хургаха тухай партин XXV сьезд дээрх онсо анхрал хандуулагдаа...

Эгээл энээн тухай КПСС-эй ЦК-гай 1979 оной ноярда болон Пленум дээр үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Л. Н. Брежнев тусгаар тогтоон байна. Унхөөрөө үйлдэрин ямаршэ шатада хүдэлжэ байһан мэргэжлэтэй болон хөтөлбөрийг хүнүүдийг хайнаар бэлдэх, хургаха тухай партин XXV сьезд дээрх онсо анхрал хандуулагдаа...

Эгээл энээн тухай КПСС-эй ЦК-гай 1979 оной ноярда болон Пленум дээр үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Л. Н. Брежнев тусгаар тогтоон байна. Унхөөрөө үйлдэрин ямаршэ шатада хүдэлжэ байһан мэргэжлэтэй болон хөтөлбөрийг хүнүүдийг хайнаар бэлдэх, хургаха тухай партин XXV сьезд дээрх онсо анхрал хандуулагдаа...

КПСС-эй райкомой секретарь Д. Б. Цыдыпов КПСС-эй ЦК-гай ноябри (1979 он) Пленумэй дун ба тэрэнь шиндхэбэриилгэе бэлдүүлхэ талаар партина организацинуудай зорилгоуд тухай хөөржэ үгэе. Тинхэдэ партина райкомой эмхидхэлтэй таһагые даагша Г. З. Бальжиров эмхидхэлтэй партина хүдэлмэрин зарим тэдэ асуудалууд дээр тогтоо.

Тэршэлэн семинарта хабаагдагд КПСС-эй райкомой пропаганда ба агитацион таһагы даагша М. Н. Хандархавай социалис мүрэсөөнэй аша үрэ нама дээршүүлхэ тухай асуудлаар хөһөн элидхэл хонирчон хөгшөө.

Ингэжэ партина организацинуудай секретарьнар элжээтэ хуралса хонирчон үнгэргэ, тэднэр элдэб хургаа, заабарл баба.

Р. ЦЫМШЛОВ, Хөвсгөнгэ.

МАЛАЙ ТОО БҮРИДХЭЛ ЭХИЛБЭ

СССР-эй Министруудай Советэй 1979 оной июниин 14-нэй болон Бурядай АССР-эй Министруудай Советэй 1979 оной июниин 23-нэй тогтоолнуудай захидлуудан энэ жэлэй январин 2-ноо эхилжэ, республика дотор бүхэ орон сохиолд алы эбэртэ боао малые гахай, хонь, ямаа, мори, орон болон шувууды тоолон бүридхэхэ хүдэлмэри хаа хаангүй абуулагдана эхилбэ. Энэ гүрэн, хамжаанай болон нийтын ажахынуудай, колхоз, ажахы хоорондын, предпритий (нэгдэл), колхозинуудай болон совхозной хүдэлмэрилгээшэй үмсын адууна малые тоо бүридхэхэдэ абаха байна. Энэ мүн лэ хүн оной үхсэбэрилгэ туулай, агры болон бусад аугууд тоо бүридхэхэдэ абаха байна. Энэ бүридхэл хадаа колхозинуудай, хүдэлмэрилгэ болон алба хаагшад, бүхэ эрхэтэй хүн, ямаа, тоно, үнэгэ, овоц үйлдэбэрилхэ арга боломжы элжүүлэн тодорхойлох байна. Илангаяа колхозуудай гөшүүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилгээшэй мүн хүн оной үмсын ажахын үйлдэбэрилхэн хүдөө ажахын продуктууд энэ табан жэлдэ ажалшдые хангаха талаар али эрэг арга боломжотой, нөөсөтэй байһыне элжүүлхэ бононо. Тэршэлэн хүдөө ноотатуудта ажауудад хүн зондо поршоонхо, дальбарга саашаада эхээр худалдагдаха бононо. Унхөөрөө жэлдэ республикын колхоз, совхозуудай ажалшда 18,4 мянган поршоонхо, 722 дальбарга худалдагдаа. Илангаяа үнэгэрэн хангуудта 11,9 мянган поршоонхо, 682 мянган дальбарга худалдагдаа. Арбалхан табан жэлэй туршдаа колхозинууд болон совхозуудай хүдэлмэрилгээшэ, алба хаагшад гахайн тоо толгой 68,8 мянгангэ 84,0 мянган толгойгоор гэжэ ту, али 22 процентээр олошорон байна. Илангаяа үмсын ажахынуудай адууна малые тоо бүридхэхэдэ абаха гэжэ онсо улха шанартай. Энэ хүдэлмэри ноотай арайды дутадуудай түлөөлгээшэй болон гүрэнэй статистикийн органы хүдэлмэрилгээшэй хабаадагтайгаар үнгэргэгдэхэ юм.

Адууна малай тоо бүридхэл айл бүхэни алагдгүй үнгэргэгдэхэ байна. Колхозой правлин, совхозой дирекци бүхэн нийтын адууна малай хүрэг соо үмсынгөө мал бариха байһанаа уридуулан дуулажа бүридхэхэдэ оруулжа заргэтэй. Адууна малай тоо бүридхэхэе солголо гэжэ партина, совет болон нийтын эмхэн зайлшагүй хэрэг мүн. Бүридхэлэй хүдэлмэри дахад шалгалта хэргэдэ, үдүү гарахан, адууна малын бүридхэхэдэ абаха ёһотой. Эндэ бүридхэлхөө ноуаха, далдалжа ябадал байжа болохогүй. Адууна малай тоо бүридхэлэй богино болзорто үнгэргэгдэхэ ёһотой тула хүн бүхэн энээндэ элжэбхитгээр хабаадалсаха ёһотой.

В. КУЗНЕЦОВА, статистициин хүдөө ажахын ба бэлдэхэлэй тоо бүридхэлгын таһагай начальни.

Гэхэтэй хамта, жөшөөн, бэрхэ хүтэлбэрилгээ болохо гэжэ хүн анхандаа түрэдэг бэшэ ааб даа. Мүн баһа ямаршэ захиралта, заабарлар, томилолтоор хүнүүдэй зүндөө бэрхэ хүтэлбэрилгээшэ болшохогүйн элэтэ. Гадна ямар нэгэ хүн хүтэлбэрилгээ болохо гэжэ бэрхэ хүтэлбэрилгээшэ болохо хонь баһал бэрхэтэй.

Гэхэтэй хамта, жөшөөн, бэрхэ хүтэлбэрилгээ болохо гэжэ хүн анхандаа түрэдэг бэшэ ааб даа. Мүн баһа ямаршэ захиралта, заабарлар, томилолтоор хүнүүдэй зүндөө бэрхэ хүтэлбэрилгээшэ болшохогүйн элэтэ. Гадна ямар нэгэ хүн хүтэлбэрилгээ болохо гэжэ бэрхэ хүтэлбэрилгээшэ болохо хонь баһал бэрхэтэй.

Гэхэтэй хамта, жөшөөн, бэрхэ хүтэлбэрилгээ болохо гэжэ хүн анхандаа түрэдэг бэшэ ааб даа. Мүн баһа ямаршэ захиралта, заабарлар, томилолтоор хүнүүдэй зүндөө бэрхэ хүтэлбэрилгээшэ болшохогүйн элэтэ. Гадна ямар нэгэ хүн хүтэлбэрилгээ болохо гэжэ бэрхэ хүтэлбэрилгээшэ болохо хонь баһал бэрхэтэй.

Үйлдэбэрилгэе, зоние уда-ридаха шатада мэргэжлэтэй гэхэ гү, али эмхидхэхэ ша-лабар гэжэ хургуулнда ху-рахаа эхилээд, удаан тех-никум гү, али институудта ху-рахан жамуундтан хүнэй ухаанда хүмүүжүүлэгдэхэ за-хална ха юм. Хүдэлмэн ажал дээрэ, зон соо хүдэлжэ яба-хад тэрэ мэдэрэл, хүмүү-жүүлгэн улам хүгжэжэ, өөршын ёһотой шадабары болохо бэхжээдэг. Сугтаа хү-дэлдэг хүдөөн, мүн пар-тияна, Совет, нийтын эмх-нүүд тинмэ хүнүүдэ адал-лан хаража, эхэмэй хэр эдэбхитэй, нийтын хэрэгтэй түлөө али тухай оролддог хүн бэ гэжэ харадаг байна. Илангаяа техникум гү, али институт дүргэжэ эрхөн за-луу мэргэжлэтэдэ энэ та-лаар эхэ анхрал хандуу-лагдаа ааб даа.

Эсэстэ ёһотой хүтэлбэрил-гээшэ болохо шатада гэжэ наһан хүнөө колхозин өөднэ дэбжүүдэг, найдаба-рыа үгэдэ байһаниин элэтэ. Тэдэ хүнмэ хүтэлбэрилгээшэ болохо хургаха тинмэ тодорхой нэгэ заабар, эрлэтэ гэжэ гү, али нэгэ эталон гэжэ би гэжэ гү? Эмнэй оршон асуудал. Техникум, институудта хургажа байһанаа хүнүүдтэ мал, тархан ажал эрхитхэ талаар агро-нон болон зоотехнигы бэл-дүүлхэ уяланууд толоор заадаг ааб даа. Эндимэй тогтоол нэгэл стандарт би-ха юм. Харин үйлдэбэрилгэ дээр хүн бүхэнтэй харилсажа хүдэлжэ, үгээ ойлгосохо хургаха нэгэл тогтоол заабар гэжэ байхагүй. Хүн бүхэн адли байдаг бэшэ, тэдэнтэй бүлгантайн үгээ ойлгосохо хэрэгтэй. Гадна, ажабай-дал үдэр бүри ямар нэгэ шэ-нэ асуудал табяда лэ байха ха юм.

Гэхэбшэ мүнөө хүдөө ажа-хын ямаршэ шатын хүтэл-бэрилгээшэ түбхын түрүүн тусхай мэргэжлэтэй хүн бай-ха ёһотой. Өөршөөр хүдэл-дэг халбарар олон юмэ мэд-эхэ, шатада ёһотой техно-лог байгаагүй хаа, үйлдэбэ-рилгэе зүбөөр хүтэлбэрилжэ бэрхэтэй. Хоёрдооор, хэды-шэ ехэ мэргэжлэтэй наа, өөрөө ёһоор эдэбхитэй, шэнэ түрүү юмэ дэмжээдэггүй хүтэлбэрилгэын ажалнаа муртэй аша үрэ гарахагүй даа. Гурбадахар, хэдышэ дүршэлтэй бэрхэ хүтэлбэрил-гээшэ байгааг, хажуудаа наһа м эргэжлэтэдүгөөр, тэдэндэ түшлэгтэйгөөр ба-һал хооло ошдохогүй байна.

Ингэхэдээ, мүнөөнэй хү-тэлбэрилгэын урда даншэ

Ингэхэдээ, мүнөөнэй хү-тэлбэрилгэын урда даншэ

Ингэхэдээ, мүнөөнэй хү-тэлбэрилгэын урда даншэ

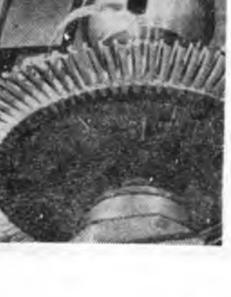

И. ХАРЖЕВ, Бурядай хүдөө ажахын институудай доцент, экономикын эрдэмтэ кандидат.

ЛЕНИНГРАД. Орон доторхи машина бүтээдэг предпритинуудай эгээн тоноудай нэгэн болохо «Невский завод» гэжэ нэгдэл революциин агууежэ бөдлө Ленинэй нэрэ зүүжэ абадаг. Эндэ бүтээгдэнэ газ бүтээдэг агрегадууд болон компрессорнуудар манай ороной бүхэ химичкэ предпритинууд, магистральна газопроводууд хангалданхай юм. Оройногтоо томо томо барилгануудай захилнуудые саг болзоорноо урид дүргэлгэ энэ коллективтэ заншалта болохоор үнийн. Имагтал арбадахан табан жэлэй габагай дүрбэдхи жэлэй туршда Тюмень — Сургут — Новополюк гэжэ газопроводто шухала хэрэгтэй тур-

бина, Казань хотодо бодохогдон амниачна комплексо додхогдохо ороё соньон түхээрлэгдүүд, химичкэ заводуудай захилар элдэб түхэлэй компрессорнууд болзоорноо урид элжээгдээ. В. И. Ленинай түрөөр 110 жэлэй ойн үдэр хүртээр табан жэлэй хүдү багаар хараалагдан ажалэй бүтээсе туйлахад гэгэн үндэр уалта нэгдэлэй коллектив абахан.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: газай турбина болон компрессорнууды үйлдэбэрилгэе цехэй роторно участой харуулагдана. ТАСС-ай фотохронико.

ТАСС-ай фотохронико.

Мал ажалай продуктууды хөдөө эхээр үйлдэбэрилжэ, шанарыне хайжаруулан, арал зондо мяха, һу элбэг дэлбэгээр үгэдэг болохо гэжэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилгээшэй түрүүшын гол асуудалуудай нэгэн болно. Энэнтэй дашарамдуулан, манай совхозой мүнөөдэрэй байдал хараа үзэе. Гүрэн дэ һу мяха, нооно худалдаха жэлэй түсэб дүргэхэй байдаг. Тинхэдэ хараалагдан даабарин ёһоор жэлэй эсэстэ 2500 үхэртэй, 26500 хонитой, 330 адуутай болоод байна.

Манай совхозой 3-дахн от-деленид үүтэртэ хонь үхсэбэрилхэ хүдэлмэри үнхэ-нэй амжалтай абуулагдана. Ушар тинмээ совхоз-ной үүтэртэ мал үхсэбэрил-

хэ ажахы болгоогдохоор зууршалагданхай юм. Эдэ бүхэ амжалтануудта манайшэ, мал аргалагшадай нүлөө, оруулан хубита го-ритхойн гэжэ тэмдэглэмээр. Тинмээ энэ мэдэрэл сов-хозой зооветеринари худэл-мэрилгээшэдэ эрмэлзэл тү-рүүдэг, ажалай абыас эли боао нэмээдэг юм. Иймэ боа долоо абаһан ушарнаа ажал тухайдаа тобишохоор хөөр-жэ, саашан хараа түсэбү-дээрэ хубаадалха хүсэлэн-гэби.

1974 ондо совхозой түб бууринда мал аргаха ба үб-шөөнөө хэрэгтэй пункт (ЛПП) эмхидхэгдэнэ байна. Тэрэ-ние түхэрхын тула эхэ мүнжэ зөөри гаргашалагда-гүй — орхиндоон гэхэ гү, али хэрэгтээхэе болһон га-хайн байра хэлбээд, заһа-бариллаа, пункт нэгэжэ хэм-дэ тушаагдана бшуу.

Манай пунктн хүдэлмэ-рилгээшэй ажалай эмхид-хэл хэжэ хэрэгтэ — малай үхэл усдахалада зороул-гана. Аргалагшын ба хэр-гүлэмжын пункт эмхид-хилгээшэ урда тээ малай гар-галдаг асуудалуудые, гол үбшэнүүдэ тодорхойлоо абаха гэжэ ехээн оролдло-го гаргааби.

Пунктын нэгдэхын урда тээшэ малаа гаргалуула-гүй, үбшөөнөө хэрэгтэй хү-дэлмэриүдэй совхозой ве-теринариүдэй абуулагшэ наань, болохогүй һэн. Тин-мээ совхозын бусад ажахынуудта эмхидхэлгэи-нине пунктнуудай дүй дүр-шэлтэй танисаад, тэрэн-һээ зохиотой юмнүүдэ-ень түгжэ, өөһөндөөхэ пунктн хүдэлмэри ажахыгаа эрхэ байдалта тааруулан зо-хоогооби.

Пунктын шалтгадхэн хө-рөө 20 талалгай юм. Энэ-нэй ашаар гансаһе наһа-ара илгаранг бэшэ, мүн эл-бэ үбшэнтэй малые ами амидан байлжаа аргатай болшохоёби. Имагтал үб-шэной халдахугын, сааша-да хүжэрэхугын тула энэ ехэ тунатай байшоо. Нэгэ-дхээр, малые бүлгэ бүл-гээр амарын байлгаад эм-шэлжэ арга олоно. Хоёрдо-хёр, малые элээлүүлхэ, харууналха хүдэлмэри нилээд хүгжээдэхэ юм.

1974 ондо үбшэнтэй, тэр-ршэлэн хушэ тамйраа алла-һан, эхээр туршалан 1802 хонид пунктаа ороо һэн. Сө-хөөн хэлэхэдэ, булдаа гаргалха шанжээтэй байгаа. Харин хайнаар аргалуула-данай ашаар тэдэн ху-хааһан олонхын, онсолон хэлэхэдэ, 1150 хонид элүүр болжо, һөөрөө отаруун-дэ бусаагдаа бэлэй. 400 хониде яһала хайнаар тарга-луулжа, мяханай комбина-

АНТОПОЛЬ. (Брестскэ область), Белоруссин «Поль» гэжэ тохсондо эхэнэрүүдэй клуб эмхидхэ. Эндэ үнгэргэгдэнэ түрүүшын уулзалгануудай нэгэ Совет Армин заргэдэ алба хэжэ байһан хубуудай нүүдтэ зороулагдаа. Эсгэр ороноо хамгалгын Аг дунда хабаадагшадтай, ажалай ветерануудтай уулзууна, хүмүүжүүлгын асуудалуудаар багшанартай, нарай, юристуудай лекци, хөөрөөндү клубай тус хараалагданхай. Тэрэниһээ гадна тохсондо залууш клуб хүдэлдэг, «Бүлын хоор» эмхидхэгдэнхай.

шаагаад байхадань, буриин түлөө 89,3 малшадта үгэнэ. Ийн пункта байһан хонь хоние сүүдхээдэ түгжэ 60 граммээр, тэр шэ дээшэ нэмэхэ хөдөө аргалагшын үе олоно 10 килограммаар арга олоно.

Пункт дээрээ тэжээ-луулха түхээрлэгүүд хоньхойн, малай бэрэгтэй элдэб препара-бэлдэнэби. Жэлэй түбидэ 450 тонно хүрэмэл хү, 48 тонно мүнэри бринкүүдэ, мүн лэ шэлбэнэй 10 тонно доторой үбшэ хэрэгтэй литр микро-макро-элемент, Александровэй препарат, 180 литр жэлдэ 690 литр лизонин препаратуудые өөһэдэ хэргэби.

Эдэ бүгдэе харан хэжэ, мал аргаха ба хэрэгтэй пунктн хуришад нилээд ехэ үлэ-н гэжэ ойлгомоор, гүгээр гүгээр баясаар гүгээр хэлэхэдээ, гансаһа-лай үхэл гарыне үсдүр-һэнь, шогнуурны баяса-һын тэмдэглэнэ бэ-лаа мүн малай аша шэнэ шэлэһонин хараала бэ-лэ. Ижэһөөн, минераль-келүүд хэрэгтэй гэр-нонхойн хоншо хуришэ ноонойн гараса элн-дөөр шэлээ гэжэ хэлжэ ху-ришэ.

Гэхэ зуура, бин тү-бүхэ арга боломжонор ргэлгээд гэжэ наһа-ара гү. Малай үхэл гар-хын тула үшөөл арга оролдохо хэрэгтэй болшо. Энэнтэй түлөө, бидэн доод үхээхэд, ветерина-рбанай материальнө-кэ баазые улам бэхнэ хэрэгтэй гэжэ наһа-дла хэлжэ эхэ үлэ. Ветеринари хондо хэрэгтэй автома-тэргэтэй 3 трактор бэ-үтгэнэй. Мүн мал үш-пункт, арша, шүрбөө-галха байра хониде да-ржаа комплекс түхээрлэ-Хойшоодо совхозой вете-ринуудые үргэдхэхэ, мал үш-пункта холодильни ходохохоор хараалагдан-дэ.

Эдэ бүхэ хэмжээ эл-ганууды бөлүүлхэ (Т. К. Лужников — малай үш) галха, үхэл гарзда Вил-гүлэй гэгэн уялгаа бэлдүүлхын түлөө боло-орлохо болоноби.

Г. ЛУЖНИКОВ, Харин райо «Георгиевский» совхоз ахамад ветеринар

РЕДАКЦИАА: Мал аргалха, үбшөн хэрэгтэй бүтэн ажал тухай Харин районой «Георгиевский» хөзөй ахамад ветеринар врач Г. С. Лужниковай тья дотор мүнөөдэрэй шухала асуудалуудай нэгэ бишадана. Энэ талаар түб совхозой дүй дүршэл ол-шадарни болохо, республикын бусад ажахын ветеринар албанай ажалы дээдэ хэмжээндэ и-лан, малай үхэл гарза усдаха хэрэгтэ ноотай партина, советскэ, хүдөө ажахын оргалуудай үдэр партин анхрал хандуулагдажа, нимэ пунктнууды хидхэлгээд болото туһаламжа үзүүлэгдэхэ ёһотой. Энэ асуудал шиндхэхэ талаар «Георгиевский» хөзө аһагч үнгэргэгдэнэ республикнэ семитунатай нүлөө үзүүлэхэ ааба гэжэ найдагдана.

ВОЛГОГРАД. «Волгоградгидрострой» берлигөшадэй жсо городо бодохоон үхнүүдэй комбинат эрхим сэлэ баба. Үхнүүдэй эмхи зургаануудай байшануудые эрхөөр, эрхим шанартайгаар берихын түлөө социалис нээсөө түб коллектив үхсэхэн байна. Архитекторууд, барто-шад болон уран зурашад эхэ оролдого гаргаа. Үхнүүд эрхөөр орондын жэлдэ область дотор берлигдэнхай үхнүүд эхлээд һайн комплексуудай жэжээгээр шэнэ жэлдэ бэзэ эхлээд.

ЛЕНИНГРАД. А. М. Горькин нэрэжээтэ эндхи үхөд соёлой ордон профсоюз эдэбхитэй үншээрэт болшо. Ажална коллективүүдэй үзэл суртал ба эмхидхэлгээшэ дэлмэри энэе согоолоддог. Заводуудай профпартууды библиотекернуудай курс орондой дээрдэ хүдэлжэ. Мэргэжэл шэлээгдэнэ тухала урэгтэй кабинет эмхидхэ. Энэ залуушуча эрдэмнөө мэргэжлэтэй танисадаг агаар лэдбэршн түрүүшүлгэй уулаага юм. «Гушанна дэбжээдэ хатайшуулай клуб», гэр бүлөөрөө амардаг үдэшиүүд оной анхрал татана.

РЯЗАНЬ. Рязаннин «Новоселки» совхоздо номдо тайшуудай хүдөөтэй клуб нэгдэбэ. Москва болон Рязань эршэн айлшад — уран эхөлшөд ба поэтүүд, муура тагархид областин түрүү совхозой механизаторнуудын малшад клубай түрүүшын суглаанда хабаадажа хэлээ. Ажахын директор Виталий Глебович Горчаков түб тохсонной олохон хүнүүдэе номдо дурлуулжа ша-һа байха юм. Тэрэ өөрөө олон юмээр хонирхоог, эхэ мэдээлэг хүн. Баян библиотекэтэй. Тэндэнээ ноотанга элдэб номууды абажа уншадг. Рязаннин область дэ номдо дуралшануудай хэдэн клуб нэгдэнхай.

ШЭНЭ ТАСС ЛОНИН

ФИЗИКУУД — МЕТАЛЛУРГИУДАТ

Сорго болон арматура бүтээх байхад тэдний хэрэгжүүлэхэд хамгийн их хөрөнгийг хэрэглэдэг. Энэ үйлдвэр нь өндөр технологийн үйлдвэр бөгөөд түүний бүтээгдэхүүн нь бүтээгдэхүүний хэмжээг өсгөхөд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг. Энэ үйлдвэр нь өндөр технологийн үйлдвэр бөгөөд түүний бүтээгдэхүүн нь бүтээгдэхүүний хэмжээг өсгөхөд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг.

АЛБАДАА ХАЛААХАЙ ХОЁРООР

Литвагийн фармакологийн (эмшлэл) фитотерапевтийн дүрвэлээр албадаа (лебеда) гэж дэлгэрэнгүй үнэмлэхүй эмшлэлтэй эм болжээ. Энэ ургамал хүний шүдний даралтыг доошлон оруулдаг, инертний үнэмлэхүй хэрэгжүүлэгч ашаг үрэлтийг арга гэж тодорхойлжээ.

УЯН ДОРО — ОГОРОД

Тохойн номин хүхэр уян дээр нэгэж дээр табинан томо шэл хараанууд улгудулан хэлбэлзэнэ. Энэ хараанууд хадаа 18 гектар талмай эзлэн уян дорохи ороодон тэмдэгүүд гээшэ. Энэ, уян доро, ламини — далайн напуста ургуулагдадаг юм. Ключ Веселый гэж мурэнэй аадга, Приморин урда зүгт, Владивосток шаар, дүрбэн жэлэй саада тээ энэ туршалгын-промышленна уасток байгуулагдаа нэн. Энэ уастогай газары Каменска загананай комбинадад мэргэжэлтэд, мун загананай ажахын ба океанографин Номгон далайн эрдэм-шэнжэлгын институтай эрдэмтэд шэлээн байгаа. Нэмэлт тухэлтэй энэ тохой ниммэсхэ гүнзгэй бэшэ, тунгадаг унагтай, элхэтэй, бур ооертой ба саг ургэлжын далайн урасхалтай юм. Энэ бүтээд тээжээлэй бодосуудай эрьсые хангадаг шуу. Далайн капуста энэ байгалийн эрхэ байдала ургадаг, рассада шэнгээр хэрэглэгдэдэг байна.

Энэ хууданда уншахат:

- Далайн оёрохо абтаган «хэшэг» амтатай.
- Газарай хүдэлдэгй шалта-гаавиннь юун бэ?
- Хүнэй арна мяха оёнгүйгөөр эдэгээжэ шэнэ арга.
- Сахаригта хологын янза бүрийн үнгэ бүдтэ хайшан гэжэ оруулхаб?

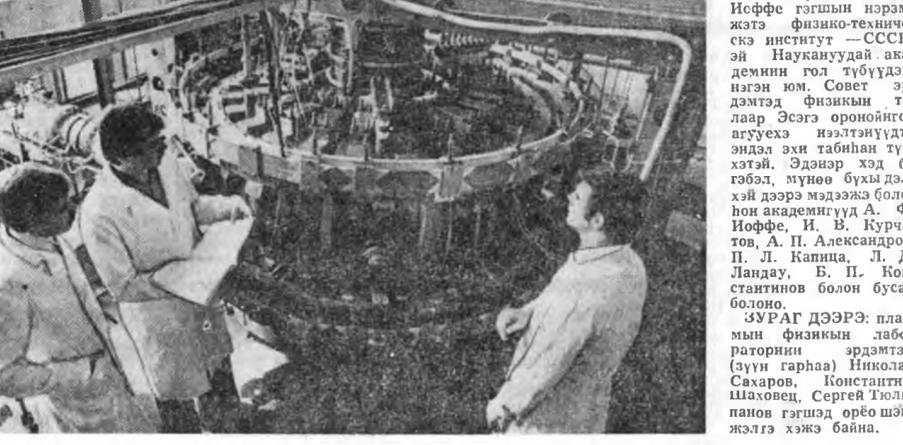
ЭРДЭМ, ТЕХНИКЫН ЗАН ШИЗЛИ

1980 он ЯНВАРЬ

ШЭЛ АМХАРТА СОО УРГУУЛАГДААН ЖЕНЬШЕНЬ

Эрдэмтэд искусствена аргаар түрүүшнхэ женьшенэ ургуулба. Ленинградтай химико-фармацевтическэ институтай мэргэжэлтэд женьшенин клеткынүүдэ олон болгожо урга-руулаа, тэднээ шэнэ урга-галмануудэ дэгжээшэ шадаба. Энэ институтай нэгэ лаборотори соо тон орбо хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Тэндэ лаборантууд женьшенин үндэ-нхөө бишханууд хубинууды-ныг илган абаад, тусхай шэнэ бодосоор дүүргэгдэ-рэнэ амхатар сабар амхартэ байха ёһотой. Юуб гээхэд, ондоо болос гу, али минирбо ороо хаа туршалгын дүнгүү-дэ буруу нүргэхэ байна шуу. Уданы ажбайдалай үндээн гэжэ суурдаг женьшенин бишханууд бутархайтай шэл амхартанай мун лэ тусхай хайрсэг соо табигдадаг байбэ. Тэрэн соонь шимтгэшэг, нэгэ температуртай. Гадна сэг үргэлжэ рутно-кварцева лампанууд носоно байха ёһотой юм. Хэдэн хонодоо, тэрэ тусхай хайрсэг соо табигдан шэл амхартанууд соомнай домо-то ургамалай шэнэ клеткынүүд мундлан бин болоно.

ФИЗИЧЕСКЭ ЭРДЭМЭЙ ТОМО ТУБ

Ленинградтай А. Ф. Иоффе гэгийн нэрэмжэтэ физико-техническэ институт — СССР-эй Наукануудай академин гол түбүүдэй нэгэн юм. Солет эрдэмтэд физикын талаар Эсэгэ оройноогоо аргуехэ нээлэнүүдэ энэдэ эхи танин түү-хэтэй. Эдизэр хэд бэ гэгээл, мунөө бүхэ дэл-хэй дээрэ мэдээжэ боло-нон академийүүд А. Ф. Иоффе, И. В. Курчат-ов, А. П. Александров, П. Л. Капица, Л. Д. Ландау, Б. П. Константинов болон бусад болоно.

ЭВМ СЭГНЭЛТЭ ҮГЭНЭ

Түргөөр хүдэлдэг ЭВМ-эй туһаламжаар орой-доол хэдхэн часай турша соо хэдэн миллион гектарай тариалын байдала сэгнэлтэ үгжэ бол-лохо юм. Энэ сорилгоор Украинын ССР-эй Нау-кануудай академин академик А. Усковай хү-тэлбэри дор УССР-эй АН-ай радиофизикын ба электроникын институтай эрдэмтэд орбо он-нон тусхай аппаратура зохион байгуулаа.

УРИДШАЛАН МЭДЭСЭ ҮГЭНЭ

Газар доогуур урдадаг уян хадаа Газарай бүри далай хүдэлхэ байһан тухай мэдээсэлэй найдамтай эшэ үндэнийн боложо шадаха юм. Газар доро болохо байһан аюулыг уридшалан мэдэжэ абахын тулада Урда-Наракунай гидрогео-логическа экспедицидэ хабаадагшад шухала шэнэ

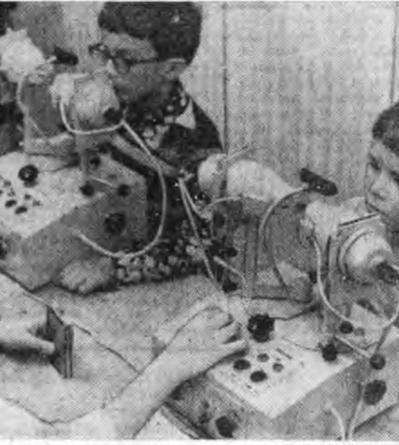
УШАР БАРИМТАНУУДЫ УХААЛАН ШЭНЖЭЛЭН БАЙНА.

Тэдээр Конетдаг хадын боёргоо хэдэн олон туршалганууды хээ бшуу. — Эрдэмтэд ехэ гүнзгүүгөөр малтагдаһан нүхэнүүд сооһоо уна абажа, тэрэнэ шэнжэлтэ нэн. Газарай шагнаар хүдэлжын урда тээ уна-ниннь халадаг, тэрэн соо гелий болон бусад гааууд ехээр суглардаг гэжэ эрдэмтэд тодо-руулаа. — гээд, Туркменин ССР-эй Министр-инүүдэй Советэй геологин управленин ахамад гидрогеолог М. Батыршин хөөрөө бэлэй. — Энэ хадаа Газарай хүдэлхэ байһан гуламтада бо-лодог хэсүү орбо зүйлүүдхэ эхи ушартай. Тэндэхэ тулай эхэ элшэ хүсн гарадаг ха юм.

ҮРЭ ЖЭМЭСЭЙ «МЭРГЭЖЭЛ»

Ташкентын химийүүд ба ботанигууд шасарга-ныг ушөө нэгэ мэргэжэлтэй — эд бүдэй шэрын мэргэжэлтэй болгобо. Энэ ургамалай жэмэс бо-лон набиаланһаа гараһан шэнэ шүүһэн саха-рыгта хологын ямаршын үнгөөр нооно ба торгон бүдэе шэмэглэн будаха аргатай юм. Узбегэй ССР-эй Наукануудай академин ботаникын института хэгдээн туршалгануудай харуу-ланай ёһоор, энэ шэмэ шүүһэ хэдэг онол арга-наа дуудуудулан, эд бүдэ зуугаад шахуу элдэ-н янзын үнгэ зүйлэ оруулжа болохо байна. Ша-сарганаар хэдэн будаг хэр халашагүй бүхэ бай-нааа шалгалтын үедэ найнаар харуулаа. Ше-лөч соо (химическэ хорото холсоо) байхада-ше, зэрэһэн утаһан ба бүд эрэн-маряан толо-томо шэрэ будагаа алдаггүй байба.

«Ангэ» гэгдэһэн энэниин эхэ гугууцэ-лэлтэ врач-санитар

МОСКВА ССР-ЭЙ ЭДУРЬЕ ХАМГААЛТЫН МИНИСТЕРСТВЫН ХҮНБҮДЭЙ ЭЛҮҮР АНХ БАЙДАЛ САМДАГ ЭРДЭМ-ШЭНЖЭЛЭЛГЫН ИНСТИТУДАЙ ХҮНЭЙ НЮДЭ ХАРАДАГ БОЛГОДОГ ОПТИКО-ФИЗИОЛОГИЧЕСКА ЛАБОРАТОРИЯ ҮБШЭНТЭДТЭ ЕХЭ ТУҺА ХҮРГЭЖЭ БАЙДАГ.

Операци хэнгүйгөөр нюдэ-нэй хилары заһадаг, холо харадаггүйшүүлэй нюдэ эдэгээдэг юм. Лабораторини хүдэлмэ-рилгэшэд шэнэ прибор-нуудыг ухаалан бүтээ-дэг.

МОДОНШЬЕ, ПЛАСТМАССАШЬЕ

Латвийн эрдэмтэд өөһ-дүнгөө шэнэ материалые мо-доной ба пластмассай шэн-жэ шанартай болгобо. Энэ материал республикын Нау-кануудай академин модо буйлуулгын института бай-гуулагдаа юм. Энэ пенопласт-тые хөрөөдэхэд, огтолдо, харуулахада хамаагүй. За-водой эрхэ байдалда тэрээ-гээр барилгын панель, ме-бельдэ ородог хүнгэн дета-луудыг, торнигуудай хэрэг-лэдэг сооршгүй бүхэ кас-лада шухажа болохо юм. Ри-тэ саарһан болгоолодог тээ-шэ, Тэрэнтай хамта энэ шалаг байна. Тэрэнэй хэр зузаан болонинийн рецеп-тураа дуудыдаг, янада-ше бэлхэнээр тааруула-дадаг гэшэ. Гурбан сант-метр зузаан болон нимэ пенопласт аба шэмэ ба ду-лаа табисагүйнөө талар хоёр хирингэсэ зэргүүлдэ-гэ байдаг юм.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ ПРОМЧУЛА

НОХСИН ХОНШОРОН ШЭНЭ СОРТ

СОФИ. Лиглоно ор-холоо С витаминээр 20 дахин ехэ исхон хоншорой шэнэ сор-тые Шлождатахи В. Коларвай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын инсти-тудай мэргэжэлтэд бин болгоһон байна.

ГЕОЛОГУУДАЙ АЯНШАЛХА „ЗАМБУУЛИНАЙ“ ЗАМУУД

Юань зуузаад гаран километр дээр-рнээ «Метер» гэжэ хэмэл одоной фотокамерануудаар Алас-Дурна зүг-дэй Дуссе-Алинь гэжэ хадын шэлэн ори гансахан зураг буулагдаа нэн. Энэ зураг хадаа ВМ-га ойро дүр-оршдог районийн газар дээгүүр яба-жа, хэдэн нара соо шэнжэлжэдэ орходоо Нурзугуй ехэ юмэ геоло-гуудта олгожо үзэв.

Хадаа Газарай гадаруй блогуудай — ганцуудай хилзнуудыг хараха арга боложо олоо. Эдэ ганцу-удаар урдань руда бин болгодог зүйлүүд өөдөө гарадаг байһан гэ-хэ. Замбуулинай замнаа абтаһан тоо, баримтануудыг манда бин бай-гаа тоо, баримтануудтай хамта компьютер шэнжэлэн тоолоод, то-дорхой мэдээсэл үгэһэн юм.

ХИРУРГНУУДАЙ САБУУ

Хирургини операци хэээ үе-дэ хүнэй арна мяха бүхөөр, заншала оёдол хэнгүйгөөр залган холбодог аша үр эхэтэй сабуу хэрэглэгдэ болон-хой. Тэрэниин анха түрүүн совет ба чехословак эрдэм-тэд ухаалан зохионог Нэн. Арна мяханай бүрилэн элэ-гэнэй нүүрээр энэ сабуу таран хална, хүнэй бөхөө гаража үгы болодог.

КОМБИНАДУУД, ГОЛ МҮРЭНҮҮД

Целлюлозо-саарһанай ком-бинадууд оршон тойронхи байгаалиа нүүлээлжын тала-лар найын сагта эгээл аруун сээр предпринатууд болохо аргатай.

«Ангэ» гэгдэһэн энэниин эхэ гугууцэ-лэлтэ врач-санитар

ЧССР. Чехословакиян спелеологууд агы нүхэнүүдэ шэнжэлэхэ хэрэгтээ шэнэ амжалтанууды туй-лана.

ВССР-эй Наукануудай академин юрэнхы ба неорганическэ химини институтай, мун Белоруссин технологическа институтай эрдэмтэд

Хирургини операци хэээ үе-дэ хүнэй арна мяха бүхөөр, заншала оёдол хэнгүйгөөр залган холбодог аша үр эхэтэй сабуу хэрэглэгдэ болон-хой. Тэрэниин анха түрүүн совет ба чехословак эрдэм-тэд ухаалан зохионог Нэн.

Ургенч, Узбегуй ССР.

«БУЛАГ» ДАХИНАА БҮРЬЯЛБА

Бүрхэдэй элитэ уран зохиолшо Жамьян Балданович Балданович 1934 ондо партин обкомой даабарар Ярууны районий Гундын совхозой политотделэй дэргэдэ гарадаг «Муха, тононой түүл» гэжэн газетин редакторээр худалдаа эргэжээдэ байн. Гурбан жэлэй туршдаа тус райондо редакторээр худалдаа зуураа, эмхилэн бэшгээдэ тэрэ суглуулжа, «Булаг» гэжэ нэртэй уран зохиолой нэгдэл эхилдэжэ юм.

Тэрэнэды районий бүхү хургуулинуудэй эмхилэн бэшгээдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан намтартай.

Эхилэн бэшгээдэй эдэбхи үүсхэлээр «Булаг» гэжэ нэртэй олон тоото бардагдал журналханууд хуушан лата алфавит дээрэ гаргагдан байн. Нэгдэлэй худалдаа Ц. Ц. Митяков, С. Ш. Бадмаев, З. Д. Цыципов, бусад тон эдэбхитэйгээр хабаадаһан юм.

Байгша ондо Ярууны районий «Улаан Туяа» газетин редакци дэргэдэ Ж. Балданович анханд эхилдэжэ «Булаг» гэжэ нэртэй уран зохиолой нэгдэл дахинаа худалдаа эхилбэ. Уран зохиолой нэгдэлы районий газетин редакторэй орлогшо Б. И. Семенов хурабэрлэлэ. Тус нэгдэлдэ залуу бэшгээд Ц. Цырендоржиев, С. Бансаракцаев, Д.Н. Халхаров, А. Банбордин, шургуулин хурагшад Б. Цыренжапов, Н. Шагдарова, В. Бадмаев, Ц. Цыренова болон бусад хабаадаһан.

Уран хайжанай нэгдэлэй гашууд ород, бүрхэд хэлэн дээрэ зохиолнууд бэшэн. Байгша ондо районий газетин хуудалнууд дээрэ нэгдэлэй гашуудэй зохиолнууд яһала олоор барлагдан гараа.

«Булаг» үшөө эршээтэйгээр бүрхэдэй гэмжэ үрхээхэ байнбэ.

Д. БАЛЬЖИНМАЕВ.

ШАНГАТ ШАЛГАЛТА ХЭРЭГТЭЙ

«Армдалга ба алкоголизмдэ эсэргүү тэмцэлы шүүд сэхээр, нэтрүү шангаар ябуулха. Эдэ асуудалнуудар урда тэнь баталан абтанан шиндхэбэринуудэй хэр ээргэ дүргэжэ байлы шалгах, тингээд үрэ дунгуудынь партийна, совет, профсоюз ба комсомолор организацинуудта зүбшэн хэлсэхэ», — гээд «Гурим заршам» самха худалдэрынь хайжаруула ба хуучин эбдэлгээтэй эгээдэгэ тэмцэлы шалгахдаа тухай КИСС-эй Центральна Комитетэй тогтоол дотор хэлсэхэй КИСС-эй Бүрхэдэй обкомой V пленум дээрэ армдалга ба алкоголизмтэй тэмцэхэ асуудалнуудта зорюулагдан тухай шиндхэбэри мүн эл абааһан. Тынбэше хаань, зарим предприняти, эмхи зургаануудта эдэ асуудалнуудта горитой анхарал хандуулагдангүй. Голтуугаар машина жоолоодоо дуратайшуулай дунда нэргэлыгэмхи, ойлгууламжын худалдэрын ябуулагдалгы хаа, гэнэ усал үзэгдэхөөр гэжэ республикын Министруудэй Советэн дэргэдэ байгуулагданан харгы дээрэ гэнэ усал нэргэлыгэмхи комисси элээхэтэ зүблөөн дээрэ тох зүб тэмдэглэгдэбэ.

Угсөөр бэйлэн араан харын дун хаража үзэхэд, республика дотор асар 452 гэнэ усал тохболдоон байбэ. Тэрэнэды уламжалан нилээд олон хүн наа бараһан, гэмтэһэн, нийтэн машина, техникэ эдэрхэй байн. Тинхээд республикын ГАН-гай, милицины худалдэрыгэмшэд, нийтэн худалдэрыгэмшэд ябуулаа машина жоолоодоо ябайлан найма мянгад хүннэ тодуулан байн юм. Энэ үнэ үзэгдэхэд, 14.8 процентээр олсн болон. Эдэнэр дүрхэ 6 миңгайнаа дэһэн хүннэ саяндаа машина жоолоодоо эрхээ хагадса. Эдэ бүгээдэ тоолон, согсолжо үзэхэдэ, жэлэй туршдаа эдэ үзэхэн жоолоодоы республика дотор хургажа гарганагүй гэжэ мүн. Мүн угсөөр байган юэн харын туршдаа 566 жоолошон голтуушуул элүүр болдог тухай газарта орожо гараа. Тэдэнэр 41-нигь архиваа аргалуулын профилатор комисси элээхэдэнь, Голтуугаар машина жоолоодоо ябайлан Сэлэнгын, Кабанскын, Загарайн, Улаан-Удын, Прибайкалын, Мухар-Шэбэрэй, Баргажанай, Задын, Ахын, Хорин, Түнхэнэй, бусад районуудай харгы нуудта илангаа олон болоһон байн.

Жолоошодой голтуу, элүүры хинан шалгажа байха зорилготой медицинск худалдэрыгэмшэд, мүн предприняти, эмхи зургаан, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрлэгшэд

Комиссины шиндхэбэри, Иммигрант, горапнүүсэдэнь «Армдалга ба алкоголизмдэ тэмцэлы шүүд сэхээр» гэжэ уралдэрыгэмшэд, гэнэ усал нэргэлыгэмхи комисси элээхэдэнь, Голтуугаар машина жоолоодоо ябайлан Сэлэнгын, Кабанскын, Загарайн, Улаан-Удын, Прибайкалын, Мухар-Шэбэрэй, Баргажанай, Задын, Ахын, Хорин, Түнхэнэй, бусад районуудай харгы нуудта илангаа олон болоһон байн.

Жолоошодой голтуу, элүүры хинан шалгажа байха зорилготой медицинск худалдэрыгэмшэд, мүн предприняти, эмхи зургаан, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрлэгшэд

Х. ШОРКОВ

Нурхэнэй «Гусиноозёрскыя» уурхайн худалдэрыгэмшэд олонхын судогтэй сага стаанон дээрэ үнэгэрдэг юм. Волейбол, баскетбол, теннис, шатараар бригаданууд хоорондоо мурсыдэг заншалтай. Жал бүри үнэгэрдэгдалгэ спартакнада бүхэ бригаданууд хабаадаг болоһой. Эндхи суута шахтер, Социалист Ажалтай Герой Гармажан Дабаевич Ту-

нундай спортсменүүд хабаадалсаха эрхэтэй.

Сэлэнгын боксернууд энэхэнэ урид тогтоодон Ванкесей нэрэмжэтэ шангай түүдэ тулалдаа юм. Социалист Ажалтай Герой Жамса Бальжинмаевич Ванкесев архим спортсменүүдэ оорингөө нэрэмжэтэ шан барюулагда заншалтай.

Н. НАМСАРАЕВ.

ШАХТЭРОЙ НЭРЭМЖЭТЭ ШАН

ТОВШОХОНООР...

Боксоор «Трудовые резервы» бүлгэмэй түрүү нэриг ээлхэ түрүү мурсыон үнэгэрдэгэ. Каменискын дүрбэлхи ГИТУ-гай хурагшад командараа ялаба: Бага-Куналетин тавадхи С П Т У -гай боксернууд хоёрдох, Онохойн худогэй техникческ мэргэжэлэй училищини спортсменүүд гурбадхи хуурида гараһан байн юм.

САПА. 11-дхи «Политехника» зонин тугасхэлай 4 мурсыонүүд Томск хотодо үнэгэрдэгэ, техникческ 8 дээдэ хургуулин суглуулагдамад команданууд хабаадаһан байн. Эгүн Сибириини технологическа институтай студент басагад командараа хоёрдохи хуучин ээлбэ. Басагадтай 4 х 5 километрэй эстафетэдэ мүнхэн медальнуудар шангадда.

«СТОРМ»

«Дэлхэйн бага чемпионат» гэжэ нэрлэхэй энэ мурсыондэ хабаадаһан тула манай республикын бэрхэ барилдашад — Улаасоорын дүрбэлхи классай спортын мастернууд: Европийн чемпион Олег Алексеев, залуушуулай дундаа дэлхэйн чемпион Борис Будаев гэгшэд январин 7-ноо 22 болотор Киев шадаган «Конга-Заспальце» олимпискэ баазалта нурасал-портло хэлсэхэ шобо.

Б.М. ЖИГИТОВ.

АРАДАЙ ЭТИГЭЛ НАЙДАЛ ЕХЭ

КАБУЛ. «Баруунай зарим оронүүдэй, нэн түрүүн США-гай тодорхой бүлгөөрхилэй зүгһөө Афганистанай бөө даанан догтоодын хэрэгтэ хамааралсаха гэгэн будүүлгэ худалдэрыгэмшэд гаргажа байгаагынь элэрхэйлэн гэршэлэнэ.

Социалист Кубын ажалшад ехэ найдаһан — экономическа хургалтын ба социальна дэбэлхэйн асар ехэ хараа тусбүдэлынь нэһэн революцион илаһаар 21 жэлэй ойлэ январин 1-дэ тэмдэглэбэ. Кубын Коммунист партини хоёрдохи сьезд 1980 ондоо — Кубын түрүүшын табан жэлэй тугасхэжэ жэлдэ — болохо юм. Унгарһон табан жэлэй турша соо хэһэн худалдэрыгэмшэд дунгуудынь партини дээдэ хуралдааг согсолжо зуураа, ороноо хүржээ хэ шэнэ тусбүдэлынь хараалда байна. Республика дотор тогтоһон заншалтай ёһоор, оршон эрхэн жэл «партийна хоёрдохи сьездын жэл» гэжэ нэрлэгдэбэ.

Американ империализмын тусбүдэдэ тула нүөө үзүлжэ байган Аминтай засаг захиргаанне унаганантайнь дашарамдуулан, Афганистанай 15 миллионхоо үлүү арад зон, ороной бүхү мусульманууд гүнзэгэй сэдхэлхээ

занаһан байна. Хоорлдоонүүдэй уелэ ФНП-гай хүтэлбэрлэгшэ нигээжэ тусхайлан тэмдэглэбэ. Франциин коммунистүүд Францигай армид зонтой харилсаа холбоогоо батадхыны хүсэнэ, сүлөөтэ ба бөө даһан байдалтай, социальна дэбэлхэйн түлөө үнэн зүб тэмцэлынь дэмжэнэ гээбэ.

Ж. МАРШЕ НИКАРАГУА ОШОБО

МАНАГУА. Франциин Компартиин Генеральна секретарь Жорж Марше албанай хэрэгээр Никарагуа ошобо. Тэндэ национальна судлоолын сандини фронтан (СФНО) хүтэлбэрлэгшэдтэй, Никарагуа национальна нэргээн хүржөөхэ правительствын хүтэлбэрлэгшэ совдэй гашуудтэй уул-

занаһан байна. Хоорлдоонүүдэй уелэ ФНП-гай хүтэлбэрлэгшэ нигээжэ тусхайлан тэмдэглэбэ. Франциин коммунистүүд Францигай армид зонтой харилсаа холбоогоо батадхыны хүсэнэ, сүлөөтэ ба бөө даһан байдалтай, социальна дэбэлхэйн түлөө үнэн зүб тэмцэлынь дэмжэнэ гээбэ.

ВАЛЬДХАЙМ ТЕГЕРАН ЕРЭБЭ

ТЕГЕРАН. Нэгдэмэлт Национуудай Организациин генеральна секретарь Курт Вальдхайм албанай хэрэгээр январин 1-дэ эндэ ерэбэ. Иранай Парс гэгдэ информационно агентствын корреспондентэй Вальдхайм хоорлдоһондоо, эндэ ерээд байха уелдэ Иранай тухай тухаалдагтай наманамжа хэлсэжэ, орон доторхи мүнөөнэй байдалтай элдэб асуудалнуудынь шинжэлэ байнбэ гэжэ мэдүүдэ.

Эн американ правительствар ишэ элбэгдээ бэшэ, харин өөрынгөө хэрэгээр

ерхэн байнбэ. Минни ерлэгэ Иран тушаа американ хүтэлбэрлэгшэдэй политикай ямаршы холбоогүй юм. Иранда хүрхэ арга олохо гүлтатайгаар аятала Хоменейдэ бэшэ элбэгээ һэм. Тини энэ гүйтэмэни хангадлаанда сэхэ байртай гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь тэмдэглэбэ. Иран тухай тухаалдагтай наманамжуудаа хэлсэһэйлэгэ һүүлээр иран-американ харилсаа гүрмшүүрхэ харгы эсэмүүд тушаа наһал долоос тодорхойлоо байнбэ гэжэ тэрэ мэдүүдэ.

Унгарһон 1979 он манай Лениней орденито оперо ба баледэй театрта онсо удха шанартай байгаа. Юуб гэхэдэ, энэл жэлдэ тэрэндэ академическ гэгэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгодоо бшуу. Мүнөө гараад байһан ондо — Лениней түрһөөр 110 жэлэй ойн баярай жэлдэ театрай коллектив зохёхы ажалдаа шэнэ амжалтанууды туйлахаар зоригхойн худалдаа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: театрай дуушад РСФСР-эй арадай артист Дугаржал Дашиев, РСФСР-эй габьяата артистка Юлия Данилова гэгшэд концерт дээрэ шэнэ дуу гүйсэхдэжэ байна.

Н. ДРИГЕНОВЭН фото.

СОЦИАЛИСТ ОРОНУУДААР

ХҮГЖЭЛТЭЙН ЗАМААР БУДАПЕНТ. Венгрийн Арадай Республикын арадай ажамжир хүгжэлтын 1980 оной тусбэ эндэ тунхагалада. Ороной экономическ саашан хүжөөлгэ табан жэлэй хүжэлтэ болон гэгжэ энэ документ дотор онсолон заагдан. Эрэхэ жэлдэ ВНР-эй национальна доход 3—3.5 процентээр, промышленна үйлдэбэрлэгшэ хэмжэнэ 3.5—4 процентээр, худөө ажахын үйлдэбэрлэгшэ хэмжэнэ 5—5.5 процентээр нэмэхэ хараатай. 1980 ондо промышленна ююу эхэ объектын барилга тугасхэдгээр барсмаалагдана. Тэрэ тоодо Беллапалфалве хотодо цементын завод, Речкедьон эздэй уурхай, Тисайска нефть бэлдэбэрүүдэдэ завод ороно. Тэрэнэды 82 мянган барын гэр, олон тоото мүгдэй, медицинск, соёл, худалдаа наймаанай эмхи-нүүдэ ашагалагда үгэхөөр тусбэлдэгэ.

ХҮҮГЭДТЭ БЭЛЭГ ПРАГА. Рокниси хотодохи «Гамбро» гэжэ фабрикада зөөлөн материаллар бүтээгдэн элдэб тухалы наадаһанууды гандшы Чехословакида бэшэ, илэнь саагуурайшы оронуудта бэлэг болгон Убэн морозой гарнаа шэнэ жэлэй шижэр алтан бол дор хэдэн арадад манган үлбүүд абаха юм.

Имагтал байһаа энэй туршдаа энэ фабрика үнэн гартай худалдэрыгэмшэд 800 мянган элдэб илэнь наадаһан бүтэн гарнаа. Тэдэнь эхилдэгэ үлбүүд халуун дурган үлбүүр домогой баатарүүд, аш мультфильмүүдэй эсвэлгэ персонажууд юм. Эндэ үйлдэбэрлэгшэд бүхэ наадаһан 17 процентэй илэнь саанан оронуудай зарилга элбэгдэдэг.

СССР-эй ТЕХНИЧЕСКЭ ТУАЛАМЖЫН АШААР ХАНОН. Советскэ Союзай техникческ тууламжаар Кувинин провинцида «Фалай» гэжэ теплоэлектростанциин барилга эхилдэнэ. Ашагалада байдалаа, энэ станци Зүүн-Урда Азидан нэмэхэ тухалы теплотэлектростанцинуудай эгээл томон болохо юм.

ТАСС-ай корреспондентэй хоорлдоһаа зуураа, барилдаа байгаа ТЭЦ-эй директор, Вьетнамай мэдээжэ энергетик Ле Куанг Хуу нигээжэ мэдүүдэ.

— Манай станци оройногго саананхи хүжээлдэ гүнзэгэй удха шанартай байха. 1982 ондо «Фалай» элсэ хүсөө үржэ ахилха тусбэтай. Харин үшөө гурбан жэлэй үнэгэрдэ байхада, проектно хүсөөдэ орожо, 610 мянган киловатт электрин элсэ үйлдэбэрлэгшэ болохо юм. Тини Вьетнамай промышленностини шухала һалбаринуудэ электрин элсээр хангаха байна.

Барилгын эхилдээр хөржэжэ үнэгэрдэ. Энэ үлбүүр сөгдөөд эхэ худалдэрыг хэсдэ гэжэ Ле Куанг Хуу хөөрбэ.

ТЭЦ-эй гол барилгануудай һуури энэ гэгшэд байһан оной феврал 200 тагилдаха. Вьетнамай Коммунист партини байгуулагданаар 50 жэлэй ойн баярай энэ үлбэ хөржэһэнэй тулалдаа байһанни гүн ухаатан. Совет мэргэжэлтэд — проект зохиошод, инженернууд, барилгашад — манда айнабаар эхэ туһаламжа үзүүдэнэ.

(ТАСС).

КОНЬКИ. Конькигаар уридалгын бүхэсоюзна мурсыон Алма-Ата шадархи Медөө гэжэ суута элүүр дээрэ үнэгэрдэгэбэ. Нютагайннай бэрхэ конькишан, улаасоорондын классай спортын мастер Павел Пегов («Локомотив») энэ ехэ мурсыондэ хабаадаһада, 500 метрынь 39.05 секунда соо гаталда, зургаадахи хуурида гараа. Тини 1500 метрынь булганһаа хурдан түргэһөөр — 157.09 минута соо дэбжаа, илалта туйлаһан байна.

ДЮ-ДО. Спортын энэ элүүр «Локомотив» бүлгэмэй Түбэй Советэй түрүү хуури ээлхэн түлөө мурсыон Уфа хотодо болобо. ЛВРЗ-гэй спортын клубай тусуулгээд В. Юргевич, С. Ткачев, Н. Леликов гэгшэд республикынтаа дээрэ хүндэе хамагдан байгаа. ЛВРЗ-гэй механическа цехай слесарь Сергей Ткачев өөрынгөө шигүүрэгэ 31 хүн соһоо табатаһи хуури ээлбэ. Энэ хэдаа залуу спортсменэй ехэ амжалта болоно. В.О.С. Боксоор Забайкалын сэрэгэй округон түрүү хуури ээлхэн түлөө мурсыон Шэжэ хотодо үнэгэрдэгэбэ. Манай республикын тусуулгээд СССР-эй спортын мастер Виктор Намжилов, спортын мастерта кандидат Сергей Балиуев гэгшэд энэ мурсыондэ хабаадаһада, өөлдөөд өөдөһынь шигүүрүүдтэ илажа гараа.

Италян ажалшад өөрынгөө эрхэ хамгаалжа, капиталай долоонтой шанга тэмцэхэ үрлэгжэлдөөр, Шэжэ гараад байһан жэлдэ ангийн тэмцэлэй оной асуурагтай гэгшэ тобиолол нэмжээлэгшэд мүнөөһөө хэжэ эхилэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ФНАТ» гэжэ фирмын нэгэ заводой машина бүтээгшэд худалдэрыгэмшэдэ ажалшань гаргалгатай тэмцэлы уралай байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ТАСС • АПН •

ЕХЭ ТУЙЛАЛТАНУУДАЙ ЖЭЛ

ГАВАНА. Унгарһон 1979 он социалист Кубада национальна экономикоо саашандэ бэхилүүлжэ, ажалтай шэнэ амжалтанууды туйлаһан жэл болоһон байна. Урда тэнь ургуулагдаагы сө сафра хурагдажа абтаа. Гэгшэдэ оронуудта худалдаа гол айл болохо саахар үйлдэбэрлэгшэ 8 миллион шайху тоннодо хүргэдэнэ байна. Саахарай тростник хурчаа, ургаса болбосоруулан шагаруулаха бүхэ хүдэлмэри наймаар эмхидхэнэй ашаар, саахарай промышленностини предпринятинуудэй олон мянган хүнөө бэрлэдэн коллективэй габшайг ажалтай ашаар энэ туйлагдаа бшуу.

Нэгдэнэ жэлэйхтэй сацуубал, 1979 ондо орон дотор электрин элсэ хүсэ үйлдэбэрлэгшэ 12 процентээр элсэһэнэ байна. Автобус болон барилгын техникэ, тростник хурчаагад комбайн болон худөө ажахын бусад машинануудынь бүтээлгэ хэлбэрлэгшэ гэгшэдэ. Табан жэлэй тусбүдэлынь зонхилдуулан, шэнэ предпринятинууд ашагалагда оруулагдаа, фабрика, заводуудынь һэлбэн шэнэхэдгэлэ һомождогтон мунган зөөри, амжалгатайгаар ашагалагдана.

Унгарһон жэлдэ Кубын

КАМПУЧИДАХИ БАЙДАЛ

ПНОМПЕНЬ. Пекниэй ба империализмын дахуулиуд болохо Пол Подой бандануудта эсэргүүтээр Кампучини революционно элбэгтэ хүсэнуудэй үнэгэрдэ, жэлдэ бэрлүүлгын ябуулануудай дунгууды Кампучини СПК гэгдэ информационно агентствэ шинжэлэн тайлбарилдаа, энэ үе соо лансаанай 42 мянган солдат хүлжөөхэ дуулагдаһан, плендэ абтан байнбэ гэжэ тэмдэглэбэ. Кампучини баруун ба баруунурда, хубшүүдта шэбэлхынь

барилгашад наймаар худалдаа. Республикын элдэб районуудта 120 гаран хургуули, 15 больницы болон поликлиника, хуугдэй 40 гаран саад барилдаа. Холодильни, гуудынь, телевизорнуудынь, радиоприемнигуудынь, эдэе хоолой зүйлнүүдэ, үргэн хэрэгжээлэй эд бараа үйлдэбэрлэгшэ гаргалгы саашандэнь эхилдэгэ арад зоной худалдаа байдлые найжаруулаха тухай Кубын Коммунист партини ба правительствын сар үрлэгжэ анхарал оролдотго гаргажа байгаагынь элэрхэйлэн гэршэлэнэ.

Социалист Кубын ажалшад ехэ найдаһан — экономическа хургалтын ба социальна дэбэлхэйн асар ехэ хараа тусбүдэлынь нэһэн революцион илаһаар 21 жэлэй ойлэ январин 1-дэ тэмдэглэбэ. Кубын Коммунист партини хоёрдохи сьезд 1980 ондоо — Кубын түрүүшын табан жэлэй тугасхэжэ жэлдэ — болохо юм. Унгарһон табан жэлэй турша соо хэһэн худалдэрыгэмшэд дунгуудынь партини дээдэ хуралдааг согсолжо зуураа, ороноо хүржээ хэ шэнэ тусбүдэлынь хараалда байна. Республика дотор тогтоһон заншалтай ёһоор, оршон эрхэн жэл «партийна хоёрдохи сьездын жэл» гэжэ нэрлэгдэбэ.

КАМПУЧИДАХИ БАЙДАЛ

ПНОМПЕНЬ. Пекниэй ба империализмын дахуулиуд болохо Пол Подой бандануудта эсэргүүтээр Кампучини революционно элбэгтэ хүсэнуудэй үнэгэрдэ, жэлдэ бэрлүүлгын ябуулануудай дунгууды Кампучини СПК гэгдэ информационно агентствэ шинжэлэн тайлбарилдаа, энэ үе соо лансаанай 42 мянган солдат хүлжөөхэ дуулагдаһан, плендэ абтан байнбэ гэжэ тэмдэглэбэ. Кампучини баруун ба баруунурда, хубшүүдта шэбэлхынь

БҮЙДХЭЛТЭ ЯВУУЛГА

ТЕГЕРАН. Бүлэг хурагшанууд январин 1-дэ Иран дахи совет посольствын газар дайлаа үү нэбэрэн орожо, һүндхэлтэ ябуулга хэжэ һэлбэн байгаа. Посольствэ сахи харжа байһан дээрнээ «Исламска революцине хамгаалагшад» кор-

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД, ИНДЕКС: 67000

У. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА 35, редактор—2.54.54, приемная—2.54.93, зам. редактора—2.68.08, зам. редактора—2.62.62, отв. секретарь—2.50.52, секретариат—2.66.76, отд. печати—2.60.91, пропаганда—2.56.23, промышленность и строительство—2.61.35, сельское хозяйство—2.64.36, 2.63.86, советского строительства и быта—2.69.58, культуры и школ—2.60.21, информация—2.34.05, перевод—2.54.93, писем в селькоры—2.67.81, корректурка—2.35.95, машинное бюро—2.57.63, фотолаборатория—2.33.61, отдел объявлений—2.65.54.

Республиканская типография Государ. № 16, ственного комитета Бурякской АССР по делам издательства полиграфии и книжной торговле. N-00303. Заказ № 3. Индекс 5901.